

PROTOKÓŁ

**ze spotkania z mieszkańcami Miasta Szczecin w ramach konsultacji społecznych
dotyczących projektu budżetu Miasta na rok 2014 przeprowadzonego w dniu 29.10.2013.**

Spotkanie z mieszkańcami Miasta Szczecin odbyło się w dniu 29.10.2013 r. w Sali Sesyjnej Gmachu Urzędu Miasta Szczecin. Rozpoczęło się zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami o godzinie 17.00. W spotkaniu uczestniczyli mieszkańcy Miasta Szczecin, przedstawiciele Urzędu Miasta oraz zaproszeni eksperci z dziedziny finansów i sektora publicznego. Obecnych było 51 osób, na listę wpisało się 28. Uwagi i propozycje do projektu budżetu Miasta na rok 2014 można było składać poprzez zabranie głosu w trakcie spotkania oraz drogą elektroniczną lub korespondencyjną.

Lista osób obecnych wpisanych na listę:

PRZEDSTAWICIELE URZĘDU MIASTA SZCZECIN:

Prezydent - **Piotr Krzystek**

Skarbnik - **Stanisław Lipiński**

Dyrektor Wydziału Oświaty - **Beata Misiak**

Dyrektor Wydziału Spraw Społecznych - **Małgorzata Olejnik**

Dyrektor Wydziału Gospodarki komunalnej i Ochrony Środowiska - **Andrzej Grabiec**

Dyrektor Wydziału Inwestycji Miejskich - **Elżbieta Ostatek**

Dyrektor Biura Organizacji Pozarządowych - **Paweł Szczyrski**

Dyrektor Biura Strategii Urzędu Miasta – **Michał Przepiera**

EKSPERCI Z DZIEDZINY FINANSÓW I SEKTORA PUBLICZNEGO:

- 1) prof. dr hab. **Stanisław Flejterski**, profesor zwyczajny, autor wielu książek i artykułów z dziedziny bankowości i finansów porównawczych, pracownik Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług, Uniwersytetu Szczecińskiego
- 2) dr hab. **Magdalena Ziolo**, pracownik Katedry Finansów Publicznych, Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług, Uniwersytetu Szczecińskiego

MIESZKAŃCY MIASTA SZCZECIN WPISANI NA LISTĘ

MODERATOR/PROWADZĄCY

Paweł Szczyrski

Przedmiotem w/w spotkania było uzyskanie opinii mieszkańców Miasta Szczecin oraz zebranie wniosków na temat budżetu Miasta na rok 2014.

Zebranie rozpoczął prowadzący Paweł Szczyrski. Przywitał przybyłych mieszkańców, przedstawicieli mediów, zaproszonych ekspertów z dziedziny finansów publicznych oraz gospodarzy spotkania. Omówił jego zasady oraz formę przebiegu. Następnie oddał głos Prezydentowi Miasta.

Prezydent Piotr Krzystek na wstępie podkreślił, iż plan finansowy stanowi najważniejszy dokument uchwalany przez Radę Miasta w ciągu roku. Porównał budżet Miasta do budżetu domowego, który wymaga odpowiedzialnego gospodarowania środkami. Za naczelne zadanie uznał utrzymanie wydatków bieżących na zakładanym poziomie, który niewiele się różni od tego z roku obecnego. Stąd m.in. zamrożenie płac w sferze budżetowej mimo zmniejszenia zatrudnienia. Jednak wraz z poczynionymi inwestycjami wystąpiła konieczność podwyższenia wydatków w działach kultury fizycznej (utrzymanie większej ilości obiektów, w tym także oddawanej do użytku w 2014 roku hali widowiskowo-sportowej) oraz kultury (gmach nowej filharmonii oraz otwartej w 2013 roku Trafostacji Sztuki). Z kolei odczuwalny wzrost miejskich przychodów z tytułu podatków od nieruchomości jest m.in. efektem powstania w Szczecinie nowych biurowców. Prezydent wspominał również o ogromnej roli dotacji unijnych w realizacji większości inwestycji miejskich.

Następnie Skarbnik Miasta Stanisław Lipiński przedstawił kilka kluczowych informacji dotyczących szczecińskiego budżetu i wieloletniej prognozy finansowej. Przypomniał o spowolnieniu gospodarczym, w jaki wszedł nasz kraj i stagnacji w dochodach większości samorządów. Zaprezentował poziom najważniejszych źródeł dochodów oraz wydatków budżetu Miasta na przełomie kilku ostatnich lat. Pokazał również poziom zadań jakie Miasto realizuje.

Stanisław Lipiński przypomniał o optymistycznych prognozach Ministerstwa Finansów odnośnie wzrostu PKB. Te jednak nie zawsze się sprawdzają, a w związku ze stagnacją

w dochodach oraz charakterem wzrostowym większości zadań, zalecił ostrożność. Podkreślił ogromne potrzeby inwestycyjne Miasta oraz ich wsparcie z programu unijnego na lata 2007-2013. Na ich realizację już zaciągnięto kredyty, stąd wzrost zadłużenia. Według Skarbnika jego poziom osiągnie punkt szczytowy w 2015 roku, potem powinien maleć.

Podsumowując, zapowiedział wydatki oraz dochody budżetowe na podobnym poziomie jak w roku 2013. Zapewnił, że budżet został zaplanowany w szczegółach oraz skrojony na miarę. Nazwał go realnym, zastrzegając, że jego twórcy starali się unikać nadmiernie optymistycznych prognoz.

Następnie głos zabrali eksperci Uniwersytetu Szczecińskiego. Profesor Stanisław Flejterski ocenił budżet jako nietatwy, nieco różniący się od innych, ale jednocześnie bezpieczny i zrównoważony. Stwierdził, że najistotniejszy jest wzrost oraz rozwój regionu. On jest widoczny, a Szczecin na przestrzeni ostatnich lat się zmienił. Świat nadal ponosi konsekwencje załamania rynków finansowych w końcu minionej dekady. Kryzys jest odczuwalny niemal w każdej dziedzinie, dlatego tym bardziej trzeba docenić profesjonalizm miejskiego budżetu.

Z kolei dr hab. Magdalena Ziolo skupiła się na wyzwaniach jakie czekają w trudnych czasach samorządy. Zwróciła uwagę na wymogi związane z restrykcjami zadłużeniowymi, ale i wyzwaniami w związku z narzuconymi programami, także problemami demograficznymi, w tym niską dzietnością oraz starzejącym się społeczeństwem. Wspomniała również o kwestii malejących realnych wpływów z podatków dochodowych, problemach firm i samorządów funkcjonujących w trudniejszych warunkach, gdzie są wyznaczone m.in. granice zadłużeniowe. Zastanawiała się także nad możliwościami pozyskiwania nowych środków.

Po tych wypowiedziach moderator spotkania Paweł Szczyrski zachęcił zebranych mieszkańców do przedstawienia swoich propozycji i postulatów. Przyjęto taką samą zasadę udzielania głosu a następnie odpowiedzi jak na spotkaniu, które odbyło się w 26 10.2013 r. Po wystąpieniu trzech osób odpowiadał Prezydent lub wyznaczony przez niego ekspert.

Pierwsze pytanie zadał Marcin Klasa, który zwrócił uwagę na niewykorzystywanie istniejącej już sieci kolejowej prowadzącej przez Szczecin aż do Polic, Stargardu czy Goleniowa. Zaproponował ujęcie w budżecie środków na uruchomienie szybkiej kolei łączącej te miasta,

która ułatwi szybszy transport mieszkańcom i będzie uzupełnieniem do istniejącej sieci komunikacji miejskiej i pozamiejskiej.

Następnie głos zabrał Maciej Gibczyński, reprezentujący Stowarzyszenie Rowerowy Szczecin. Zgłosił ubolewanie, iż mimo powołania w Szczecinie pełnomocnika komunikacji rowerowej nie istnieje żaden budżet rowerowy do wykorzystania na infrastrukturę rowerową i zgłasza wniosek o przyznanie stałej kwoty, która będzie do dyspozycji tego pełnomocnika. Sugerował również rozpoczęcie opracowywania dokumentu planistycznego systemu tras rowerowych (na ten cel są przeznaczone środki w budżecie).

Następny mieszkaniec Bartosz Lejmweber zapytał jaki jest plan na wykonanie inwestycji „Miejskiego Roweru” oraz działań powodujących obniżenie kosztów funkcjonowania Miasta (np. projekt dotyczący oświetlenia ulic „Sowa”), a także jakie są plany na przyszły rok w budżecie obywatelskim.

Do każdego zadanego pytania ustosunkował się Prezydent Piotr Krzystek.

Zapowiedział, że Miasto wesprze rozwój kolei miejskiej, gdyż jest to dobra alternatywa przedłużenia linii kolejowej do Polic i pozostałych miast. Prace nad tym projektem prowadzi Stowarzyszenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego. Prezydent zaznaczył, że jest to zadanie wykraczające poza ramy gminy i inwestycja ta będzie finansowana z poziomu województwa (torowiska i przystanki nie należą do Miasta).

Prezydent nie zgodził się z tezą, że w budżecie brakuje miejsca na inwestycje rowerowe, gdyż są one na bieżąco realizowane ze środków przeznaczonych na utrzymanie dróg. Obecnie przeprowadzany jest konkurs ogłoszony przez samorząd województwa. Miasto zgłosi 3 inwestycje rowerowe, które powinny poprawić komunikację w centrum i na ul. Ku Słońcu. Jeśli chodzi o system tras rowerowych, to jest to zadanie przeznaczone na lata 2014-2020, dzięki czemu powstanie plan, który pozwoli z każdą gminą „połączyć się” rowerem.

Odnosząc się do pytania o „Miejski Rower” Piotr Krzystek poinformował, że już pewne kroki w kierunku stworzenia tego projektu zostały poczynione; trwają rozmowy ze spółką, która będzie się zajmować tą inwestycją. Projekt ten jest również jednym ze zgłoszonych do konkursu Budżetu Obywatelskiego 2014.

Według Prezydenta plan budżetu na przyszły rok będzie w dużej mierze uzależniony od wyniku głosowania Budżetu Obywatelskiego 2014, z tym, że przewiduje kontynuację założonego planu budżetowego, eliminując wszelkie mankamenty, których na początku nie udało się przewidzieć.

Następnie głos zabrał Michał Przepiera, który wyjaśnił na czym polega projekt oświetlenia miasta „Sowa” (wymiana źródła ciepła z rtęciowego na LED-owe), w jaki sposób będzie on finansowany oraz oszczędności jakie przyniesie Miastu.

Jednocześnie Prezydent zaznaczył, że oszczędności które przyniesie ten system, nie sprawią obniżenia wydatków na oświetlenie Miasta, gdyż ciągle powstają nowe ulice, które również trzeba oświetlić.

Rozpoczynająca drugą turę Wanda Nowotarska ze Stowarzyszenia „Rowerowy Szczecin” pytała, jaka jest wieloletnia strategia inwestycyjna Miasta jeśli chodzi o transport zeroemisyjny. Mieszkancka złożyła również wniosek, aby przeznaczyć pulę pieniędzy na tworzenie dokumentacji dróg rowerowych, dzięki którym można aplikować do konkursów. Wyraziła obawę, że w przypadku nie uzyskania dofinansowania z konkursu ogłoszonego przez Urząd Marszałkowski do projektów na inwestycje rowerowe, środki własne z tych projektów mogą trafić do innych działów niż rowerowe. Na koniec zgłosiła propozycję badania ruchu rowerowego w centrum Szczecina.

Następnie Adrian Cerkowski pytał się o los kilku projektów, które nie zostały dopuszczone pod głosowanie w ramach Budżetu Obywatelskiego na rok 2014.

Jako ostatni w tej serii wypowiadał się Marek Koćmiel. Powątpiewał w liczbę mieszkańców Miasta Szczecin, którą założono przy opracowywaniu budżetu. Jego zdaniem jest ich kilkadziesiąt tysięcy mniej, podobnie jak osób płacących podatki. Pytał się m.in. o oszacowanie ryzyka obsługi zadłużenia, jak Miasto chce w przyszłości poradzić sobie z kosztami związanymi z utrzymaniem zakończonych inwestycji. Zaznaczył coraz niższy poziom rezerwy oraz brak uwzględnienia w prezentacjach Skarbnika współczynnika inflacji, bowiem mimo nominalnego wzrostu dochodów, podane przez niego liczby oznaczają realny ich spadek.

Prezydent w pierwszej kolejności odniósł się do kwestii poruszanych przez Wandę Nowotorską. Odpowiedział, że przy transporcie zeroemisyjnym Miasto zakłada realizację tych inwestycji, które są współfinansowane ze środków zewnętrznych i te, które wynikają z obowiązków obligatoryjnych Miasta. Jest to strategia wspólna samorządów sąsiadujących ze Szczecinem w oparciu o dokumenty, które są przygotowywane przez Stowarzyszenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego.

Następnie Prezydent powrócił do niezaakceptowanych projektów. Jednym z nich było doprowadzenie linii tramwajowej aż do Centrum Handlowego „Ster”. Sprawa nie została podjęta w Budżecie Obywatelskim 2014 z uwagi na koszt inwestycji znacznie przekraczający 5 mln złotych, a takie właśnie były wytyczne konkursu. Pomysł nazwał jednak potrzebnym i zapowiedział możliwość zrealizowania go w ramach nowej perspektywy unijnej.

W dalszej części głos w sprawie zabrał Dyrektor Biura Strategii Urzędu Miasta Michał Przepiera, który np. projektowi remontu ulicy Łukasińskiego także zarzucił przekroczenie maksymalnej kwoty.

Wywołany przez Marka Koćmiela Skarbnik Stanisław Lipiński stwierdził, że szacuje liczbę mieszkańców Szczecina na 400 tysięcy. Zdaje też sobie sprawę z fluktuacji ludności, ale wraz z odpływem sporej grupy mieszkańców, równocześnie do Szczecina przyjeżdżają inni (w celu podjęcia pracy, na studia). Możliwa rozbieżność danych wynikać może również z popularności osiedli budowanych poza granicami gminy. Ponadto nowe mieszkania nabywają także osoby, które posiadają już nieruchomości. Liczby szczecinian to wprawdzie nie zmienia, ale przychód z tytułu podatku od nieruchomości - już tak.

Głos zabrał jeszcze raz Marek Koćmiel cytując oficjalne wskaźniki odpływu mieszkańców Szczecina do Kobylanki, Dobrej czy Kołbaskowa. Zakończył, że wg jego wyliczeń szczecinian jest około 360 tysięcy.

Skarbnik dysputę na ten temat nazwał mianem akademickiej i odniósł się do kolejnych kwestii. Co do obsługi długu, to każda liczba poniżej 7 procent jest jego zdaniem wynikiem satysfakcjonującym. A tej bariery Szczecin jeszcze nie przekroczył. Podobnie będzie w 2014, co powinno stanowić gwarancję bezpieczeństwa przyszłorocznego budżetu.

Co do zaciąganych przez Miasto kredytów, nazwał je nieodzownymi. Z uwagi na szanse jakie dają fundusze unijne oraz stagnacje we wzroście dochodów. Jednak na tle takich miast jak: Wrocław, Poznań, Łódź, Gdańsk, Kraków czy Bydgoszcz – koszt obsługi długu jest dużo tańszy u nas. Skarbnik podzielił zdanie o ryzyku. Można by go uniknąć rezygnując z inwestycji.

Skarbnik odniósł się także do niskiego poziomu rezerwy. Przyznał, że miejscy eksperci nie zakładali spadku realnych dochodów, jednak - mimo napięć - wszystkie fundamentalne inwestycje zostały przeprowadzone. Sytuacja nie poprawi się zapewne w latach 2014 i 2015, kiedy to dług osiągnie punkt szczytowy. Miasto chce jednak dokończyć najważniejsze projekty. Z drugiej strony potrzeby inwestycyjne są jeszcze większe, czego dowodem liczne głosy w tych sprawach.

W podobnym tonie wypowiedział się Prezydent. Zaznaczył, że sto procent długu zostało zaciągnięte na inwestycje. Nic nie zostało „przejedzone”, a wg najnowszych wyliczeń obsługa długu miejskiego w 2014 roku będzie stanowiła tylko 4,23 procenta budżetu.

Ostatnią serię pytań zainaugurował Raymond Le Roch zarzucając Miastu brak kampanii informacyjnej, a także działań wspomagających osoby niepełnosprawne; w szczególności dzieci. Zasugerował, by sprawę rozstrzygnięcia konkursu w ramach Budżetu Obywatelskiego przeprowadzać równoległe z wyborami samorządowymi, aby o redystrybucji środków decydowała szersza grupa społeczeństwa.

Kolejnym tematem poruszonym na spotkaniu była kwestia renowacji miejskich zabytków, w tym także odbudowa pomnika Sediny. Zabierający głos zastanawiał się, co zrobić, by zabytkowe budynki przekształcić w miejsca użyteczności publicznej lub przynajmniej zadbać o ich estetykę.

Jako ostatni wystąpił Władysław Kurak. Zwrócił uwagę na problem ulicy Warcisława, która jest zbyt wąska i przez to niebezpieczna, zaś ruch na niej coraz bardziej intensywny. Odniósł się także do estetyki środków komunikacji, która jego zdaniem urąga Szczecinowi, np. poprzez zaklejanie szyb w autobusach i tramwajach.

Prezydent rozpoczął od odpowiedzi na ostatnie z zagadnień. Zapewnił o wpisanej w budżecie modernizacji i poszerzeniu ulicy Warcisława (inwestycja będzie kosztowała 8 mln).

Reklamy na pojazdach komunikacji miejskiej są przyklejane wyłącznie na starszego typu tramwajach oraz na tyłach autobusów. Co do elementów promujących Szczecin, a nazwanych przez przedmówcę „kleksami”, Piotr Krzystek odniósł się w kategoriach subiektywnego wrażenia. Jest to element wyróżniający, nie występujący w innych miastach, a niektórzy nawet dostrzegają w tym pewien urok. Podsumował, że skoro coś takiego budzi emocje, to chyba nawet lepiej niż miałyby przejść bez echa.

Następnie Prezydent odniósł się do projektów dla dzieci niepełnosprawnych. Zapewnił, że nawet jeśli nie wygrają w konkursie Budżetu Obywatelskiego 2014, to z pewnością Miasto znajdzie środki na ich budowę lub modernizację dotychczasowych placów zabaw, w taki sposób, by satysfakcjonowały wszystkich chcących z nich korzystać. Zasygnalizował, że są to na tyle niewielkie wydatki, że zostaną wpisane do kosztorysów utrzymania poszczególnych miejsc zabaw. Ponadto nazwał problem istotnym, w szczególności dla osób poszkodowanych przez los oraz ich rodzin i zobowiązał się do zapewnienia szybkich działań w tej kwestii.

Odnośnie konserwacji zabytków, Prezydent przyznał, że w zakresie środków unijnych nie wygląda to najlepiej. Będzie ich mniej. Zapowiedział, że Miasto przygotowuje się do modernizacji Bramy Portowej. Niszczący budynek przy ulicy Dworcowej znajduje się w prywatnych rękach i dopóki nie zagraża on bezpieczeństwu przechodniów lub lokatorów, nie można za wiele zrobić. Co do pomnika Sediny to istnieje koncepcja odbudowania go z ofiarności publicznej.

Na zakończenie profesor Stanisław Flejterski przyznał, że był pod wrażeniem ilości projektów nadesłanych przez mieszkańców. Ideę Budżetu Obywatelskiego nazwał potrzebną, sugerując, że może warto byłoby przeznaczyć jeszcze więcej środków na ten cel przy okazji tworzenia kolejnego.

Z kolei dr hab. Magdalena Ziolo oceniła debatę jako ciekawą, zaś samo przedsięwzięcie oszacowania budżetu miejskiego – jako trudne, w świetle mnogości oczekiwań oraz przy ograniczonych dochodach. Zaznaczyła, że samorząd jest beneficjentem pozyskiwaniem środków unijnych, a główną umiejętnością jest takie zarządzanie, aby monitorować koszty przy jednoczesnym wykorzystywaniu możliwości inwestycyjnych.

W podsumowaniu moderator Paweł Szczyrski przypomniał, że jednemu z obecnych na poprzednim spotkaniu w ramach konsultacji Budżetu Obywatelskiego 2014, który nie doczekał się odpowiedzi na swoje pytanie, takowa została udzielona drogą elektroniczną. Przyznał, że nie ma idealnego modelu rozwiązującego niedoskonałości Budżetu Obywatelskiego. Zapewnił jednak, że na bazie sygnałów i spostrzeżeń mieszkańców, projekt będzie ewoluował, by być jeszcze lepszym i pozbawionym elementów wadliwych. Przyznał także, że każdy z nadesłanych pomysłów w ramach Budżetu Obywatelskiego był szczegółowo analizowany, a te, które nie doczekają się realizacji już w 2014 roku, będą stanowiły bazę wiedzy na temat potrzeb mieszkańców i zostaną wzięte pod uwagę przy tworzeniu kolejnego budżetu.